

Z E S P Ó Ł
I N F O R M A C J I
P O L I T Y C Z N E J
K W P Z P R
W B I A Ł E J
P O D L A S K I E J

FAKTY

SERWIS INFORMACYJNY

Nr 44

Do użytku wewnętrznego

Posiedzenie

KW PZPR

W dniu 18 bm. odbyło się plenarne posiedzenie KW PZPR w Białej Podlaskiej. Na porządku obrad postawiono sprawy organizacyjne.

Komitet Wojewódzki PZPR wybrał w głosowaniu tajnym na funkcję sekretarza KW zajmującego się problematyką ideologiczną doc. dra Erazma Wasilewskiego, dotychczasowego prorektora AWF d/s Filii w Białej Podlaskiej.

Opierając się na wynikach ogólnospołecznej konsultacji na zebraniach przedwyborczych Plenum KW w tajnym głosowaniu wybrało kandydatów z ramienia PZPR na radnych WRN i ustaliło kolejność umieszczenia ich nazwisk na liście zgłaszanej do Wojewódzkiego Kolegium Wyborczego. Przyjętą przez KW listę Egzekutywa przekazała bezpośrednio po plenum do Wojewódzkiego Kolegium Wyborczego.

*

*

Wspólne Plenum

KW PZPR i WK ZSL

STAN I KIERUNKI ROZWOJU USŁUG
DLA WSI I ROLNICTWA W ŚWIETLE
REALIZACJI UCHWAŁY XI PLENUM

KC PZPR i NK ZSL - to temat wspólnego posiedzenia KW PZPR i WK ZSL w Białej Podlaskiej, które odbyło się 18 bm. W obradach, którym przewodniczył I sekretarz KW PZPR tow. Czesław Staszczak, udział również m.in. wzięli: sekretarz KC PZPR Zbigniew Michałek, sekretarz NK ZSL Kazimierz Olesiak.

Referat wprowadzający do dyskusji wygłosił wojewoda białkopodlaski Stanisław Rapa, Koreferat Egzekutywy KW PZPR i Prezydium WK ZSL przedstawił sekretarz KW PZPR Wiesław Obszański. W dyskusji udział wzięli: Jan Ignatowicz - lekarz weterynarii z Parczewa, Eugeniusz Korulczyk - rolnik z Turowa, gm. Kąkolewnica, Józef Kołpak - rolnik ze wsi Hola, gm. Biała Podlaska, Jan

Jesionowski - członek Prezydium WKKP, pracownik PGR Międzyrzec Podlaski, Jan Abramczuk - wiceprezes WK ZSL, rolnik z gminy Jabłoń, Mikołaj Martychowiec - rolnik z gm. Sosnówka, Władysław Sawaniuk - rolnik z gm. Sławatycze, Lucjan Trofimiuk - pełnomocnik Cechu Rzemiosł Różnych w Białej Podlaskiej, Mieczysław Król - rolnik z gm. Czemierniki, Kazimierz Olesiak - sekretarz NK ZSL, Franciszek Łukaszuk - rolnik z gm. Rokitno, Andrzej Zachariasz - prezes WZSR "SCH" w Białej Podlaskiej, Witold Michalczuk - prezes WZKiOP w Białej Podlaskiej, Jan Dworniak - prezes WZSMlec. w Białej Podlaskiej, Zbigniew Michałek - sekretarz KC PZPR. Na zakończenie obrad wspólne Plenum KW PZPR i WK ZSL podjęło uchwałę w sprawie rozwoju usług dla wsi i rolnictwa w świetle realizacji Uchwał XI Plenum KC PZPR i NK ZSL.

Podsumowując wyniki wspólnego I. plenum I Sekretarz KW PZPR stwierdził, iż umożliwiło ono dokonanie rzetelnej oceny aktual-

nego stanu usług dla wsi i rolnictwa białskopodlaskiego, a wypracowana w ich toku uchwała powinna włączyć alarmowy sygnał do przyspieszenia, podjęcia pilnych działań w tej dziedzinie. Uchwała z natury rzeczy jest ogólna. Trzeba ją więc będzie rozpisać na zadania szczegółowe i z żelazną konsekwencją wcielić w życie. Gwarancją powodzenia w jej realizacji upatrywać można w stanowisku członków partii i ZSL działających w spółdzielniach, przedsiębiorstwach czy rzemiośle województwa. Potencjał istniejący w województwie umożliwia sprostanie zaspokojeniu potrzeb, o jakich była dziś mowa. I na to, iż samorzady spółdzielni i przedsiębiorstw zrobią wszystko, by stan usług dla wsi i rolnictwa wydatnie poprawić. Władze wojewódzkie będą podejmować stosowne działania umożliwiające poprawę usług dla wsi i rolnictwa, zwłaszcza gałęzi najsłabszych, jak też rozwoju możliwości kształcenia kadr dla ich potrzeb.

W referacie wprowadzającym do dyskusji na Plenum wygłoszonym przez wojewodę białkopodlaskiego stwierdza się m.in.:

Zwiększenie produkcji rolnej, poprawa wyżywienia ludności oraz warunków pracy i życia na wsi stanowią podstawowy cel polityki rolnej nakreślonej we wspólnej Uchwale XI Plenum KC PZPR i NK ZSL. Osiągnięcie tego celu wymaga z jednej strony poczucia stabilności politycznej i ekonomicznej, niezbędnego dopływu techniki i technologii, ale z drugiej - wiedzy, pracowitości, lepszego organizacji pracy. Jednym z istotnych czynników warunkujących powodzenie tej polityki są również usługi produkcyjne dla wsi i rolnictwa.

Mimo dużego postępu, jaki został osiągnięty w okresie ostatnich lat, należy stwierdzić, że warunki życia i pracy na wsi są nadal trudne, a istniejący stan i poziom usług daleko odbiega od potrzeb i oczekiwań społeczności wiejskiej. Do takiego stwierdzenia upoważnia fakt, że w naszym województwie wartość sprzedaży usług produkcyjnych dla rolnictwa na 1 ha użytków rolnych w r. 1982 wyniosła 2665 zł, przy średniej krajowej 5271 zł., co stanowi zaledwie 50,6% z tym, że w usługach budowlanych udział ten wynosi u nas 30%, w usługach przemysłowych 43%, transportowych 48% i rolniczych 76%.

7 bardziej szczegółowej analizy struktury usług produkcyjnych dla rolnictwa wynika, że:

- usługi rolnicze w naszym województwie stanowią 47% przy średniej krajowej 31 %.
- usługi budowlane 17% - kraj 27 %.
- usługi przemysłowe 29 % - kraj 34 %.
- usługi transportowe zarówno w kraju jak i województwie 6%. To były dane z roku 1982.

Wyniki uzyskane w roku 1983 wskazują, że w województwie nastąpił dalszy spadek usług przemysłowych, budowlanych i transportowych przy jednoczesnym wzroście usług rolniczych. Generalnie można uznać, że wielkość ich w stosunku do potrzeb wynosi zaledwie około 50%. Stąd też przyjmuje się, że w realizacji planów społeczno-gospodarczych gmin i województwa dynamika rozwoju usług produkcyjnych będzie szybsza od dynamiki wzrostu produkcji rolnej. Ilościowemu rozwojowi usług produkcyjnych musi towarzyszyć poprawa ich jakości i terminowości.

W świadczeniu usług rolniczych dla gospodarstw indywidualnych w 1983r. największy udział posiadają kółka rolnicze/83%/, następnie zakłady weterynaryjne / 12 %/ i zakłady inseminacyjne / 4% /. W ciągu najbliższych lat udział kółek rolniczych będzie nadal dominujący, przy czym działalność usługowo-produ-

kcyjna tych jednostek musi być bardziej dostosowana do rzeczywistych potrzeb rolników. Ponadto w działalności Kółek Rolniczych jest lepsze wykorzystanie posiadanych ciągników i maszyn rolniczych oraz zwiększenie dbałości o maszyny i urządzenia rolnicze. Ze mieszczą się tu ogromne rezerwy, mogą świadczyć różnice w stopniu wykorzystania sprzętu w naszym województwie. I tak, gdy każdy ciągnik pracował w roku ubiegłym w SKR Ulan Majorat prawie 1300 godz., to w SKR Podedwórze 573 godz., w SKR Łomazy - 1233 godz., to w SKR Jabłoń - 652 godz. Podstawowym kierunkiem działania kółek rolniczych będą nadal usługi polowo-transportowe, takie jak: kompleksowe zabiegi ochrony roślin, nawożenie i wapnowanie gleb, zbiór traw oraz usługi specjalistyczne jak np. zbiór kukurydzy, kieszanie ziemniaków.

Obok usług polowo-transportowych znacznie musi wzrosnąć i ulec poprawie naprawa i obsługa sprzętu. Znajdujące się w gospodarstwach indywidualnych środki techniczne muszą mieć zapewnioną właściwą, terminową i fachową obsługę. Największe możliwości na terenie gmin mają / lub mieć muszą / warsztaty spółdzielni kółek rolniczych i właśnie one powinny zapewniać użytkownikom indywidualnym techniczną obsługę tego sprzętu, łącznie z regeneracją części

zamiennych, ogumienia i akumulatorów. Uzupełniającą funkcję w tym zakresie spełniać będą warsztaty rzemieślnicze. Główną rolę muszą też odgrywać kółka rolnicze w zaopatrywaniu rolników w paliwo, smary i części zamienne. Potrzeby indywidualnych użytkowników w tym zakresie rosną proporcjonalnie do wzrostu ilości maszyn będących w ich posiadaniu. Zakładamy zatem, że w każdej SKR funkcjonować będzie stacja paliw i punkt sprzedaży części zamiennych. Uwzględniając jednak dużą sezonowość zapotrzebowania rolników na usługi, konieczne jest poszukiwanie usług w okresach międzykampanijnych: należy rozwijać usługi uzupełniające, stosownie do lokalnego popytu. Chodzi tu między innymi o produkcję prostych maszyn i narzędzi rolniczych, materiałów budowlanych, napraw i konserwacji urządzeń elektrycznych, stolarskich, rekultywacji gruntów, budowy dróg itp.

Szczególną rolę w realizacji usług dla ludności spełniają POM-y. Dotychczasowa praktyka wskazuje, że nie wszystkie POM-y, które mamy w województwie / mamy ich 6 / wykorzystują w pełni swój potencjał - na realizację usług dla ludności rolniczej. Tak było dotąd. W oparciu jednak o opracowany bilans zadań usługowo-produkcyjnych główne kierunki działalności POM-ów do

roku 1990 koncentrować się winny na :

- obsłudze remontowo-naprawczej ciągników i maszyn rolniczych oraz regeneracji części zamiennych / dot. wszystkich POM-ów /,
 - usługach instalacyjno-montażowych polegających na naprawie, konserwacji i montażu urządzeń umożliwiających prace hodowlane, / głównie przez POM-y Łosice i Dębowa Kłoda /,
 - usługach produkcyjnych dla rolnictwa poprzez produkcję maszyn i części zamiennych / głównie POM-y: Klonownica, Bezwola, Podedwórze i Międzyłes /,
 - regeneracji i bieżnikowaniu ogumienia / POM Podedwórze /.
- Ważne znaczenie dla prawidłowego rozwoju usług mechanizacyjnych będzie miała rozbudowa zaplecza remontowo-technicznego POM-ów oraz filii, których liczba będzie systematycznie wzrastać.

W usługach typowo rolniczych znaczny udział w dalszym ciągu mieć będą usługi zootechniczne, głównie weterynaryjne i inseminacyjne. Weterynaria rozszerzać musi działalność profilaktyczną w celu ochrony zwierząt przed chorobami zaraźliwymi i zwiększenia efektywności produkcji zwierzęcej. Ponadto planujemy dalszy wzrost usług inseminacyjnych, zakładając, że w latach 1984-85 inseminacją obejmiemy co najmniej 85% sztuk pogłowia bydła, co oznaczać będzie wzro-

st o 30% w stosunku do roku 1983.

W tym celu zmierzamy :

- wyposażyć punkty inseminacyjne w telefony,
- zabezpieczyć inseminatorom środki lokomocji,
- poprawić jakość nasienia oraz warunki jego transportu.

Kolejnym czynnikiem stymulującym również wzrost produkcji rolnej, są usługi związane z bezpośrednim skupem zbóż, żywności i mleka. Przeciętnie w ciągu roku z każdego z gospodarstw w naszym województwie wywozi się ponad 10 ton produktów rolnych, a dowozi ok. 16 ton środków produkcji. W gospodarstwach przodujących wielkości te są kilkakrotnie większe. Stąd też istotnego znaczenia nabiera każde działanie, które w maksymalnym stopniu oszczędza czas rolnika. Bardzo pożądane jest więc aby spółdzielczość "Samopomoc Chłopska", mleczarska, ogrodnicza w coraz szerszym zakresie odbierały produkty rolne bezpośrednio z zagrody rolnika przy jednoczesnej dostawie środków produkcji. W województwie mamy już pozytywne przykłady takiego działania, między innymi poprzez odbiór bezpośrednio z zagród 3-tonówek zbóż, odbiór w niektórych gminach trzody chlewnej przy założonym minimum 10 sztuk i bydła 4 szt. Rady Nadzorcze spółdzielni, organy samorządów jednostek gospodar-

czych poprzez odpowiednią politykę kształtowania cen za usługi i wyroby oraz poprzez dostosowanie do potrzeb struktury usług i produkcji inicjatywy takie i działania powinny wspierać. Do szczególnych usług decydujących o warunkach życia na wsi zaliczyć należy usługi w zakresie komunikacji i łączności.

Województwo nasze charakteryzuje się stosunkowo niskim wskaźnikiem gęstości sieci dróg utwardzonych, gdyż wynosi on zaledwie 40 km na 100 km², przy średniej krajowej prawie 49 km. W dążeniu do zwiększenia sieci drogowej zostały opracowane wieloletnie programy jej rozbudowy z uwzględnieniem hierarchii ustalonej przez Gminne Rady Narodowe. Z programów tych wynika potrzeba budowy rocznie około 50 km nowych dróg. Jednak sytuacja materiałowo-sprzętowa jednostek wykonawczych pozwala na budowę zaledwie 35 km nowych dróg. Czyni się starania dla zwiększenia zakresu budowy w latach przyszłych.

Wraz z rozwojem sieci drogowej nastąpił dość wyraźny postęp w zakresie świadczonych usług komunikacyjnych przez tutejsze jednostki PKS i Spółdzielnię "Transped" w Lublinie. Świadczy o tym fakt pokrycia niemal w całości komunikacją autobusową istniejącej sieci dróg utwardzonych. W miarę możliwości dostosowywano również rozkład jazdy autobusów do godzin pracy, instytucji i szkół, zapewniając m.in. bezpośrednie połączenia autobusowe poszczególnym miejscowościom z właściwymi urządzeniami gmin, a siedzibami gmin z Białą Podlaską. Dalesze usprawnienia dotyczyć będą przede wszystkim:

- zwiększenia ilości kursów w godzinach szczytu przewozowego na trasach charakteryzujących się dużym ciężeniem komunikacyjnym,

- zapewnienia właściwych warunków podróżowania na dworcach, przystankach i w autobusach,
- doskonalenia rozkładu jazdy autobusów,
- budowy dworców autobusowych w Międzyrzeczu Podlaskim, Parczewie i Radzyniu Podlaskim oraz zadaszeń przystankowych zgodnie z przyjętym programem na rok 1984/80 szt. /,
- podniesienia poziomu kultury obsługi podróżnych,
- uruchomienia komunikacji autobusowej na nowo-wybudowanych odcinkach dróg.

Kilka zdań o telekomunikacji. Łączna pojemność 87 central pracujących w sieci telefonicznej województwa wynosi prawie 15.000 numerów, z czego w Białej Podlaskiej 5.800. Wskaźnik zajętości tych central waha się od 60% w Białej Podl. do 70% na obszarze województwa. Jednocześnie około 3000 wniosków

na założenie telefonu pozostaje bez realizacji. Głównymi czynnikami ograniczającymi rozwój sieci telefonicznej są m.in. powiększające się braki odpowiednich kabli, jak też stosownych pomieszczeń na potrzeby urzędów pocztowo-telekomunikacyjnych. Wobec obserwowanego w ostatnim okresie nowego zjawiska wypowiedzenia umów najmu lokali na potrzeby urzędów pocztowo-telekomunikacyjnych oraz ze względu na przyszłą automatyzację połączeń telefonicznych, rozszerzenie usług całodobowych i poprawę jakości świadczonych usług pocztowych konieczna się staje budowa odpowiednich i względem technicznym pomieszczeń w wiejskich ośrodkach gminnych. Ze względu na ograniczone możliwości inwestycyjne resortu łączności potrzeby poczty i telekomunikacji muszą być uwzględnione przy realizacji innych budynków użyteczności publicznej. Program rozwoju podstawowych urządzeń telekomunikacyjnych na najbliższe lata zakłada :

- włączenie centrali w Białej Podlaskiej ^{do} automatycznej centrali międzymiastowej w Lublinie,
- budowę obiektów central automatycznych w Parczewie, Międzyrzecu Podlaskim, Terespolu i Łosicach oraz instalację central automatycznych wiejskich w Wiesznicach i Rossoszu. Natomiast w zakresie usług pocztowych, jeśli pominąć problemy lokalowe,

sieć placówek pocztowych, można uznać w zasadzie za wystarczającą. Dąży się jedynie do przybliżenia urzędów pocztowo-telekomunikacyjnych do klientów, poprzez tworzenie małych, osiedlowych i wiejskich placówek z 2 - 3 osobową załogą, z ograniczonym, dostosowanym do potrzeb mieszkańców zakresem czasowym i asortymentowym świadczonych usług.

Warunkiem postępu w usługach produkcyjnych jest systematyczny dopływ fachowych kadr, a wiodącą rolę w tym zakresie spełniać będzie Wojewódzki Ośrodek Postępu Rolniczego i szkolnictwo zawodowe. W bieżącym roku szkoleniowym przez WOPR zostały zorganizowane 34 kursy, na których przeezkolono 1280 słuchaczy. Na kursach tych kwalifikacje uzyskali operatorzy kombajnów zbożowych i ziemniaczanych, operatorzy kolumn parnikowych oraz pracownicy brygad chemizacyjnych. Ponadto prowadzi się szkolenie przygotowujące do egzaminu państwowego na prawo jazdy kategorii ciągników i mistrzów w zawodzie ogrodnik-warzywnik, pszczelarz i kwalifikowany rolnik. Biorąc pod uwagę, że potrzeby w tym zakresie są ogromne, a istniejące możliwości ze względu na niedostateczną bazę szkoleniową WOPR są ograniczone, podejmuje się działania dotyczące rozbudowy bazy szkoleniowej WOPR. Ponadto szkolnictwo zawodowe kształci w szeregu za-

wodach mających charakter usługowy. Poważna część absolwentów tych kierunków podejmuje pracę w środowisku wiejskim. W formach szkolnych 238 uczniów przygotowuje się do zawodu mechanika maszyn rolniczych w szkołach w Janowie Podlaskim, Jabłoni, Żalutyniu i Łosicach. Natomiast w zawodach budowlanych takich jak hydraulik, monter budowlany, elektromonter, kształci się ponad 200 osób w Łosicach i Międzyrzeczu Podlaskim. Ponad 700 osób przygotowuje się do zawodu ślusarza-mechanika w szkołach w Białej Podlaskiej, Janowie Podlaskim, Łosicach, Międzyrzeczu Podlaskim, Parczewie, Radzynie Podlaskim i Żalutyniu. Znaczna część absolwentów tego kierunku znajduje zatrudnienie w przedsiębiorstwach wiejskich lub otwiera własne warsztaty na wsi. Blisko 400 uczniów pobiera naukę w oddziałach wielozawodowych w Białej Podlaskiej, Międzyrzeczu Podlaskim i Radzynie Podlaskim, przygotowując się do pracy w takich zawodach jak piekarz, mechanik samochodowy, stolarz, fryzjer itp. W formach pozaszkolnych umożliwia się uzyskanie tytułów kwalifikacyjnych w zawodach: murarz, betoniarz, ślusarz, stolarz, elektryk. W 1983 roku tą drogą uzyskało kwalifikację blisko 200 osób. Biorąc pod uwagę potrzeby szczególną uwagę zwrócimy na zwiększenie kształcenia w zawodach budowlanych i

zawodach przygotowujących do pracy w rzemiośle.

Obecnie w województwie białskopodlaskim usługi bytowe świadczą 492 placówki działające w strukturze jednostek gospodarki uspołecznionej i 2440 zakładów rzemieślniczych. Zdecydowana ich większość, podobnie jak i w całym kraju, zlokalizowana jest w miastach. Sytuacja taka z wielu względów jest korzystna, miasta bowiem są ośrodkami naturalnego ciężenia ludności wiejskiej. W miastach skoncentrowany jest przemysł, specjalistyczna opieka zdrowotna, bardziej rozwinięty handel itp. Lokalnie powoduje to jednak, że np. mieszkańcy południowego regionu województwa / mam na myśli gminy Hanna, Sosnówka, Podedwórze, Kodeń, Sławatycze, Tucza, Dębowa Kłoda /, a jest to region bardzo ubogi w sieć usług; są pozbawieni dostatecznej podaży usług w zakresie naprawy, sprzętu gospodarstwa domowego, ślusarsko-kowalskich, higieny osobistej i innych. Naprawa lodówki bądź pralki, przewinięcie uzwojenia w silniku elektrycznym wiąże się z koniecznością ich transportu na odległość do 50 i więcej kilometrów, z wszystkimi tego uciążliwościami. Dlatego też pilnym zadaniem dla spółdzielczości wiejskiej, zwłaszcza pionu "Samopomoc Chłopska" jest wyeliminowanie takiego stanu rzeczy. Świadczenie usług jest ich

statutowym obowiązkiem wobec członków i konsumentów. O działania na rzecz rozwoju usług w środowisku wiejskim apelowaliśmy do Przewodniczących Rad Nadzorczych Gminnych Spółdzielni "Samopomoc Chłopska". Jak dotąd wystąpienie to nie spotkało się z należyтым odzewem. Gminne Spółdzielnie zlikwidowały w latach 1982-1983 największą liczbę zakładów usługowych w porównaniu z naszymi jednostkami gospodarki uspołecznionej.

Także przy programowaniu kierunków rozwoju usług w województwie białskopodlaskim do 1990 r. wykazały niezwykłą ostrożność. Ich przedsięwzięcia w tej działalności gospodarczej określić należy jako skromne, dalece nie wystarczające w stosunku do potrzeb społecznych, a także w stosunku do faktycznych i potencjalnych możliwości tych jednostek. Gminne Spółdzielnie czy chcą, czy nie - muszą wiedzieć, że handel będzie powiązany z pełnym serwisem gwarancyjnym.

W opracowanym wojewódzkim programie rozwoju usług bytowych do 1990 roku założono zarówno wzrost sieci placówek usługowych, jak i wzrost zatrudnienia w usługach. Szczególnie preferować będziemy rozwój usług naprawczych i renowacyjno-regeneracyjnych, związanych z wyposażeniem mieszkań, oraz higieną osobistą ludności. Ze chcemy utrzymać obecny poziom usług remon-

towo-budowlanych, opartych głównie na rzemiośle. Pozwala to bowiem na pełną realizację zadań w zakresie budownictwa wiejskiego, zarówno mieszkaniowego jak i inwentarskiego. Dotychczas tylko bariery natury materiałowej ograniczają szybsze tempo budownictwa na wsi. Deficyt materiałów ściennych i pokryciowych staramy się łagodzić poprzez rozwój produkcji lokalnej. Z każdym rokiem wzrasta produkcja cegły palonej, pustaków żużlobetonowych i eternitu drobnowymiarowego. W celu zapobieżenia likwidacji uspołecznionych zakładów wodno-kanalizacyjnych i elektrycznych podjęta została decyzja o wydzieleniu z funduszu rynkowego około 15% niektórych materiałów instalacyjnych. Niestety, kosztem rynku wspierane są również usługi oftalmiczne, fotograficzne, krawieckie i szewskie. Nie jest to pomoc wystarczająca, lecz w ocenie gestorów tych usług znacznie rodzi problemy materiałowe i pozwala wielu z nich na przetrwanie. Drugą obok usług remontowo-budowlanych branżą, która równoważą, bądź w niedługim okresie będzie w pełni równoważyc popyt z podażą są usługi motoryzacyjne. Zakończenie realizowanych inwestycji, a także dalszy rozwój rzemiosła pozwalają optymistycznie oceniać przyszłość tej branży usługowej, nawet przy założeniu, że usługi

naprawcze należy znacznie rozszerzyć. Widzimy pilną konieczność rozszerzenia diagnostyki oraz uruchomienia szybkich i tanich napraw ciągników i specjalistycznych maszyn rolniczych, których dostawy są z każdym rokiem większe. Usługi prowadzone w tym zakresie przez Państwowe Ośrodki Maszynowe są drogie, co poważnie ogranicza popyt na nie. Dlatego też konieczne jest przybliżenie tych usług do odbiorcy oraz rzetelna kalkulacja cen. Nie osiągnie się tego celu bez włączenia się spółdzielczości wiejskiej, zwłaszcza Kółek Rolniczych, które dysponują już dostateczną bazą techniczną.

Ceny to bardzo wrażliwy element działalności usługowej, których cechą charakterystyczną jest duży nakład robocizny bezpośredniej. Od 1982 roku wydatnie wzrosły koszty przerobu, a więc płace i ich obciążenia. Równocześnie nastąpił wzrost innych składników kosztów wytworzenia takich jak: materiały, transport, czynsze, wszystko to znalazło wyraz we wzroście cen. Nastąpiło także zróżnicowanie poziomu cen na te same usługi zarówno w układzie podmiotowym, jak i terytorialnym, chociaż jednocześnie przeciętne ceny na podstawowe usługi bytowe w naszym województwie należą do najniższych w kraju. Próby ich dalszego podwyższenia w naszych warunkach, mogą jednak grozić

załamaniami się sprzedaży. Zwiększy się samoobsługa oraz poszukiwanie tańszych, nie rejestrowanych wykonawców, lub zaspokajanie potrzeb w formie pomocy sąsiedzkiej, oczywistą szkodą dla jakości świadczeń i kondycji technicznej sprzętu. Dlatego też nie będą miały powodzenia działania tych przedsiębiorstw, które nastawiają się jednostronnie na poprawę wyników ekonomicznych. Stwierdzone w naszym województwie przykłady tzw. windowania poziomu cen bez uzasadnienia w poziomie kosztów, są przejawem braku realizmu i krótkowzroczności. Występuje także brak właściwej relacji poziomu cen i wyników finansowych. Spółdzielnie Pracy "Przyszłość" w Białej Podlaskiej i "Jedność" w Janowie Podlaskim mimo, że stosują coraz wyższe ceny na usługi, osiągają coraz to gorsze wyniki finansowe. Nie podwyżka cen, lecz obniżka kosztów poprzez tak istotny dla usług postęp organizacyjny, likwidacja bałaganu i niegospodarności - oto podstawowe warunki poprawy rentowności i innych wskaźników ekonomicznych przedsiębiorstw.

Rok 1984 będzie początkowym okresem stabilizacji usług. Podjęte centralnie decyzje stwarzają przesłanki nie tylko do zachowania procesu likwidacji zakładów usługowych, ale dla ich ilościowego rozwoju. Postanowienie Uchwały Nr 96 Rady Ministrów

w sprawie poprawy warunków działalności w usługach bytowych umożliwiły wprowadzenie korzystnych dla sfery usług bytowych modyfikacji zasad reformy w 1984 r. Powiązanie systemu ulg i podatków z wartością sprzedaży usług bytowych, stwarza mianowicie przesłanki poprawy sytuacji ekonomiczno-finansowej jednostek usługowych. Podjęte zaś rozstrzygnięcia dotyczące obciążeń na Państwowy Fundusz Aktywizacji Zawodowej zwiększają możliwość podniesienia płac w porównaniu do sfery wytwórczej, a ponadto w większym stopniu uzależniają wysokość zarobków od wzrostu sprzedaży usług. Nowe zasady zaopatrzenia techniczno-materiałowego na lata 1984-85 obejmują szereg preferencji dla sfery usług. Zgodnie z tymi generalnymi rozwiązaniami pozostaje Uchwała Wojewódzkiej Rady Narodowej o obniżeniu 50% stawek podatku od nieruchomości, których wykonywane są usługi /pralnicze, chemicznego czyszczenia, odzieżowe, szewskie, oftalmiczne, szklarskie, meblarsko-tapicerskie i kowalcko-tapicerskie/ oraz pozytywne zaopiniowanie przeze mnie sprawy przyznania ulgi w wysokości 35 tysięcy złotych dla rzemieślników szkolących uczniów.

Ważne zadania stojące przed administracją państwową naszego województwa - to szybkie wdrożenie do praktyki gospodarczej przedstawionych wyżej instrumen-

tów. Konieczne są natychmiastowe działania na rzecz utworzenia potencjału usług, który zaangażowany został w produkcję wyrobów rynkowych. Dużo przedsiębiorstw naszego województwa wdrażając produkcję rynkową, zwłaszcza na rzecz rolnictwa, zaniechało działalności usługowej. Więcej uwagi poświęcać będziemy poprawie bazy lokalowej usług. Zalecono organom administracji państwowej stopnia podstawowego przekazywanie wolnych i nadających się lokali pod potrzeby usług oraz zakazano rugowania zakładów usługowych z dotychczas zajmowanych lokali. Wychodząc z założenia, że baza lokalowa w województwie białsko-podlaskim jest dalece nie wystarczająca zleciłem A. architektowi Wojewódzkiemu lokalizowanie usług mało-uciążliwych w piwnicach nowobudowanych - wielorodzinnych budynków mieszkalnych, a także adaptowanie dla tych celów zapleczy budów po opuszczeniu ich przez budowlanych. Właściwe perspektywiczne sytuowanie zapleczy na nowych placach budów, nadawanie im odpowiedniej formy architektonicznej - to jedna z wielu możliwości prawie bezinwestycyjnego rozszerzania bazy usług. W celu głębszego poznania przyczyn likwidacji zakładów usługowych wystąpiłem do kierownictw jednostek gospodarki społecznej z zaleceniem odpowiednio wczesnego informowania

o zamiarze likwidacji zakładu. Następstwem takiej informacji jest dokładna analiza przyczyn zamierzonej likwidacji i ewentualne działania dla utrzymania działalności zakładu. Opracowany Wojewódzki Program Rozwoju Usług na lata 1984-1990 po

W koreferacie Egzekutywy KW PZPR i Prezydium WK ZSL wygłoszonym przez Sekretarza KW tow. Wiesława Obszańskiego stwierdza się:

Poniżej zamieszczamy pełny tekst koreferatu.

Z treści wystąpienia mojego przedmówcy wynika, że podaż usług nie była i dalej nie jest jedną stroną naszej gospodarki. Natomiast potrzeby co roku wzrastają. Wzrost ten podyktowany jest dwoma czynnikami: po pierwsze nastąpił poważny wzrost dopływu technicznych środków do produkcji rolniczej, które z kolei wywołały zapotrzebowanie rolników na usługi remontowo-produkcyjne. 6 lat temu w 1975 roku rolnicy indywidualni posiadali 750 ciągników, dziś jest ich 10.700 sztuk, 453 szt. rozrzutników do obornika dziś 4.200 szt. 640 wiązałek dziś 3.700 szt.. Wyzwolenie pracy rąk/choć jeszcze daleko do ideału/ zrodziło potrzebę popytu na usługi nie tylko produkcyjne ale też i bytowe. Po drugie zmieniła się

uwzględnieniu wniosków i uwag zgłoszonych, zostaną przedłożony do zatwierdzenia Wojewódzkiej Radzie Narodowej na jednym z jej pierwszych posiedzeń w nowej kadencji. W trakcie opracowania znajdują się terenowe programy rozwoju usług.

psychika rolnika podlaskiego, szczególnie młodszej generacji, chcą oni też lepiej żyć, nieco wygodniej, mniej tracić czasu i jest to całkiem normalnie ludzkie. Czy wychodzimy im na przeciw i w jakim zakresie - na to pytanie dziś wspólnie chcemy sobie nawzajem odpowiedzieć. Na wstępie trzeba przyznać, że daleko nam do zaspokojenia pełnych potrzeb. Wniły się w ostatnich latach niekorzystne zjawiska w stanie usług. Nastąpiło wyraźne zmniejszenie zatrudnienia w zakładach usługowych. Szczególnie niepokojącym zjawiskiem było postępujące zmniejszenie rozmiaru usług bytowych ludności. Rozszerzył się zakres usług nierejestrowanych. Obniżył się udział usług w wydatkach pieniężnych ludności.

Porównując sprzedaż usług dla ludności, jak też zatrudnienie w naszym województwie z innymi trzeba stwierdzić, że były one z reguły znacznie niższe. Sprzedaż usług dla ludności za rok 1980, ogółem na 1 mieszkańca wyniosła 9.2701..

Przeciętne zatrudnienie w usługach bytowych na 10 tys. ludności wynosiło w województwie 142,1 osób przy średniej krajowej 169,1.

Obecnie usługi zasługują na większe zainteresowanie i troskę niż kiedykolwiek ze strony POP i kół ZSL oraz instancji gminnych, stanowią bowiem, podobnie jak wyroby przemysłowe, ważną pozycję z punktu widzenia równoważenia rynku. Wychodząc naprzeciw temu zagadnieniu obie nasze instancje postanowiły na dzisiejszym posiedzeniu dokonać oceny stanu usług i kierunków ich rozwoju na wsi i w rolnictwie wynikających z realizacji uchwał X Plenum KW PZPR i NK ZSL.

Zgodnie z zatwierdzonym przez Sekretariat KW planem przygotowań do Plenum Wydziały Rolne KW PZPR i WK ZSL przy pomocy Wojewódzkiej Komisji Planowania, Wydziału Rolnictwa, Gospodarki Żywnościowej i Leśnictwa oraz Wydziału Przemysłu i Usług Urzędu Wojewódzkiego, a także członków Komisji Rolnej KW PZPR skontrolowały 9 gmin. Zadaniem było ustalenie obecnego stanu usług na wsi.

W oparciu o zebrane materiały można stwierdzić, że sytuacja, a zwłaszcza jeśli chodzi o usługi bytowo-produkcyjne w analizowanych gminach jest bardzo zróżnicowana. W niektórych dzia-

łach, takich jak naprawa odbiorników radiowych i telewizyjnych i placówkach krawieckich obserwujemy niezłą sytuację, choć i tu na mapie województwa wciąż utrzymują się białe plamy.

Z 9 badanych gmin tylko w jednej stwierdzono czynny punkt napraw radiowo-telewizyjnych oraz w 2 gminach czynne punkty krawieckie. Natomiast takie branże usług jak zegarmistrzowskie w jednej gminie, naprawa sprzętu gospodarstwa domowego w 2, usługi szewskie i pralnicze w 3. Różna jest też liczba osób przypadających w poszczególnych punktach na jedną placówkę. Np.: Na jedną pralnię w gminie Janów Podlaski ponad 3.000 osób i ponad 8.500 osób w gminie Kąkolewnica.

W badanych gminach, w których znajduje się ogółem 163 sołectw, 29 z nich nie ma połączenia autobusowego, a 5 jest bez połączenia telefonicznego.

Zróżnicowana jest też ilość zagród przypadająca na 1 listonosza. Wielkość ta waha się od 180 w gminie Janów Podlaski do 400 w gminie Sarnaki.

Z oceny przedstawionej przez kierownictwa badanych gmin wynika, że zapotrzebowanie na usługi jest znaczne i w większości wieś korzysta z nich w Ośrodkach Miejskich. Dotyczy to zwłaszcza usług: zegarmistrzowskich, naprawy sprzętu gos-

podarstwa domowego, szewskich, pralniczych i fryzjerskich.

Nieco korzystniejsza jest sytuacja w usługach produkcyjnych na wsi. Potrzeby ludności są zabezpieczane na zadawalającym poziomie w zakresie usług murarskich, stolarskich, elektryfikacyjnych, młynarskich, tartacznych i mechanizacyjnych. W analizowanych 9 gminach stwierdzono 124 punktów budowlanych, w tym stolarskich 47, elektryfikacyjnych 18. Ustalono także 40 jednostek kowalsko-ślusarskich, 16 młynarskich. Usługi te występują w każdej gminie, jednak ilość gospodarstw przypadająca na 1 punkt usług budowlanych w gminie Ulan wynosi 50, natomiast w gminie Czemierniki 256. Podobne zjawisko występuje w usługach młynarskich i kowalsko-ślusarskich. Znacznie słabsza sytuacja ma miejsce w usługach rymarskich, które występują tylko w dwóch gminach, szklarskich - w trzech i wulkanizacyjnych - w czterech z analizowanych gmin.

Charakterystycznym zjawiskiem, z którym spotykano się podczas rozmów z rolnikami był fakt, że problem usług dla wsi przeważnie kojarzono z działalnością Spółdzielni Kółek Rolniczych. Dlatego też głębszej analizy wymaga sprawa zabezpieczenia potrzeb na usługi mechanizacyjne.

Generalnie rzecz biorąc

ilość posiadanego sprzętu za wyjątkiem niektórych SKR zabezpiecza potrzeby miejscowych rolników. Gorzej jest natomiast z kadrą traktorzystów i kombajnistów w tych jednostkach. Duża fluktuacja, niejednokrotnie brak troski o powierzony sprzęt, nieterminowość i niesolidność w wykonywaniu usług - to główne powody narzekania ze strony rolników. W badanych gminach przy uwzględnieniu sprzętu znajdującego się w SKR i gospodarce nieuspołecznionej na 1 ciągnik przypada w gminie Wisznice 23,5 ha UR, a w gminie Janów Podlaski 42,8 ha UR. Jeśli chodzi o ilość ciągników będących w posiadaniu SKR w gminach: Kodeń i Janów Podlaski wynosi 17%, a w gminie Wisznice tylko 5,5%. Trzeba przy tym dodać, że wykorzystanie ciągników będących w posiadaniu SKR jest za rok 1983 najwyższe, w gminie Ulan i wynosi 1.299 roboczogodzin, najniższe natomiast w gminie Wisznice 676 roboczogodzin. Sugeruje to o znacznym nasyconiu gospodarki chłopskiej w ciągniki na terenie niektórych gmin.

Zastanawiające duże różnice występują w wykorzystaniu ciągników i sprzętu rolniczego w pracach polowych. Dla przykładu w SKR Dębowa Kłoda udział ten wyniósł 27,9%, natomiast w Czemiernikach 64,5%. Podobna sytu-

acja jest także przy innym rodzaju sprzętu. Przykładowo kombinajny zbożowy w SKR Janów Podlaski zebrał w ubiegłym roku zboże z powierzchni 61 ha, a w SKR Wisznice ze 119 ha. Wiązalka w Sarnakach z 21 ha, natomiast w Czemiernikach z 36 ha.

Oddzielnego omówienia wymaga zaopatrzenie mieszkańców wsi w wodę oraz konserwacja urządzeń melioracyjnych. Nasz start w budowie wodociągów na wsi był w 1975 roku prawie zero. W całym województwie za 30 lat wybudowano łącznie 5 wodociągów, czyli, że na tym terenie w okresie poprzednim zbudowano jeden wodociąg na 6 lat. W bieżącym roku łącznie posiadamy 15 wodociągów z ilością 5.020 przyłączy wobec 404 przyłączy w 1975 roku. Mimo to jest to wskaźnik i tak stawiający nasze województwo w rzędzie tych, gdzie pokrycie potrzeb jest dalece niedostateczne.

Udoskonalenia wymagają również prace Konserwacyjnych Spółek Wodnych. Dotyczy to zwłaszcza terminowości i jakości wykonywania zabiegów konserwacyjnych.

Podczas rozmów rolnicy nie zgłaszali większych uwag do usług weterynaryjnych. Natomiast bardzo krytycznie oceniono skuteczność inseminacji. Składają się na to obok niewłaściwego przechowywania nasienia nieprawidłowego wykonania zabiegu, trudności wynikające z braku

pojazdów i telefonów dla inseminatorów. 52,2% rolników zgłosiło uwagi co do jakości świadczonych usług, 20,2% rolników wypowiadało się negatywnie co do terminowości wykonywania usług, 18,6% rolników sygnalizowało niską skuteczność oprysków, 57% rolników wносиło zastrzeżenia do wysokości cen za usługi.

Jednym z czynników regulujących popyt i podaż w usługach - to ceny. Jak pamiętamy pierwszy skok cenowy w usługach miał miejsce na przełomie 1981 r., kiedy to zakłady usługowe uzyskały m.in. pełną samodzielność w ich ustalaniu. Podniesiono wtedy ceny usług dość radykalnie i trzeba było wiele czasu, aby klienci przyzwyczaili się do nich. Czasu tego zresztą nie starczało. Bowiem w okresie następnym dwóch lat ceny usług zmieniły się przeciętnie w każdym zakładzie dwa, trzy razy, przy czym faktycznie ponoszone koszty miały w nich znaczenie drugorzędne. Decydowały elementy rynkowe: podaż, popyt, poziom cen innych wykonawców, konkurencja. Z przeprowadzonych analiz wynika, że w tych latach, a szczególnie w 1983 roku nastąpiło generalne regulowanie ekonomicznych elementów gospodarowania w dziedzinie usług. Brak było korelacji między wielkością sprzedaży usług, cenami, płacami pracowników i rentownością zakładu.

W placówkach świadczących

usługi, które były ostatnio przedmiotem zainteresowania pracowników Wydziałów Rolnych obu instancji, sytuacja na odcinku cen jest ogromnie zróżnicowana. Przykład z branży krawieckiej, gdzie różnice są dość znaczne. Uszycie garnituru kosztuje bowiem 4.000 zł, jak też 7.000 zł. Ceny usług fryzjerskich w analizowanych gminach wahają się od 50 do 100 zł., ceny usług fotograficznych od 90 do 200 zł. i szewskich od 250 do 400 zł.

Zróżnicowane są też ceny usług produkcyjnych. Najbardziej rażące są tu ceny na usługi kowalskie. Np. za kucie kosa pobiera się odpłatność w wysokości od 300 do 1.500 zł. Za orkę pługiem 3-skibowym pł. 1.000 zł w jednej SKR - 720 zł, w innej 900 zł. Podobna sytuacja ma miejsce podczas świadczenia usług przy sprzęcie zbóż, ziemniaków oraz w wykonywaniu innych zabiegów agrotechnicznych. Przemiał 1 q pszenicy kosztuje w naszych warunkach od 150 do 300 zł., a wysokość składki melioracyjnej waha się od 553 zł do 1100 zł.

Analizując podane przykłady trudno pogodzić się z faktem, w jednym powiecie istnieją tak duże zróżnicowane warunki kosztów uzasadnionych. Wydaje się tu koniecznym zwrócenie większej uwagi na stosowanie prawidłowych kosztów bezpośrednich poprzez stosowanie właści-

wych norm pracochłonności i materiałochłonności oraz na poziom kosztów pośrednich. Nie chodzi tu wcale o administracyjne kształtowanie cen, ale o przywrócenie właściwej rangi zasadom rzetelnego liczenia kosztów i ujawnienie rzeczywistego udziału zysku w cenach. Musimy mieć świadomość, że łatwość uzyskania cen pokrywających wszystkie ponoszone koszty osłabia chęć i motywy do ich zmniejszania. W naszych warunkach brak jest praktyk elastyczności cen stosowanych w jednostkach usługowych. Nie spotyka się też przypadków obniżki cen wynikającej z obniżki kosztów.

Towarzysze i Koledzy !

Dużą rolę w rozwoju usług spełnia samorząd. Odradzający się samorząd wiejski jest i będzie rzeczywistym partnerem administracji państwowej i gospodarczej w rozwiązywaniu wszystkich ważnych problemów wsi, rolnictwa i gospodarki żywnościowej. Dzięki głębokiej znajomości uchwał partyjnych konstytucji i ustaw sejmowych, członkowie PZPR i ZSL coraz lepiej mogą wypełniać powierzone im funkcje w różnych organach przedstawicielskich. Nie brak przykładów zarówno w przeszłości jak i teraźniejszości potwierdzających tezę, że praca społeczna na wsi ma głęboki sens, gdyż pozwala wspólnym wysiłkiem rozwiązać niejedyn problem i w

związku z tym aktywny samorząd jest wsi potrzebny wręcz niezbędny. Mówi się często, że społeczno-zawodowe organizacje rolników są równoprawnym partnerem do rozmów i współdziałania z władzą. Wynika to ze statusu tych organizacji. Ale partnerstwo zobowiązuje. Jak powiedziano na XIII Plenum KC PZPR "partner nie tylko żąda, lecz i oferuje, nie tylko bierze, lecz i dba o to, by przybywało środków do podziału". W przypadku KR czy KGW chodzi o podejmowanie konkretnych działań, mających na celu zwiększenie produkcji rolnej oraz poprawę warunków socjalno-bytowych na wsi na bazie własnych środków i sił. W każdej wsi i w każdym gospodarstwie rolnym występują jeszcze nie wykorzystane rezerwy produkcyjne i nie zaspokojone potrzeby socjalne. Z życzliwą pomocą wiejskich POP i kół ZSL powinna spotkać się działalność kół gospodyń wiejskich. Koło gospodyń wiejskich broni praw, reprezentuje interesy i działa na rzecz poprawy sytuacji społeczno-zawodowej kobiet wiejskich oraz ich rodzin. W województwie istnieje 560 kół z 16.437 członkiniami i w praktycznym działaniu organizują tzw. szkoły zdrowia, dziecińce, kursy gotowania i szycia, wypożyczalnie sprzętu gospodarstwa domowego, zespoły artystyczne. W rękach spółdzielczości rolniczej znajduje się prawie cała obsłu-

ga wsi i rolnictwa. Samorząd spółdzielczy dysponuje wszelkimi uprawnieniami pozwalającymi na skuteczne usprawnienie obsługi wsi i rolnictwa, na którą wciąż narzeka wielu rolników. Nic nie stoi na przeszkodzie, aby samorząd spółdzielczy w ramach posiadanych uprawnień usprawnił skup i przetwórstwo mleka, dostosował park maszynowy i ceny usług SKR do warunków ekonomicznych oraz potrzeb i odczuć rolników. Objął ścisłą kontrolą działalność punktów skupu, składnic maszyn, magazynów i sklepów GS, aby otworzył nowe placówki usługowe i handlowe dla ludności wiejskiej. Członkowie PZPR i ZSL powinni dawać przykład rozwagi i stanowczości na forum wszelkich samorządów spółdzielczych.

Byłoby przesadą z mojej strony gdyby odpowiedzialność za rozwój, kontrolę czy pożyteczne inicjatywy przedkładać tylko na samorząd. Rolę bezpośredniego wykonawcy spełniać winien aparat wykonawczy pionów spółdzielczych i rad narodowych, administracja gospodarcza jednostek państwowych. Dlatego też obecny stan usług na wsi wymaga szybkiego uregulowania szeregu kwestii. Niezwykle ważną wydaje się być sprawa szybkiego zwiększenia ilości zakładów usługowych prowadzonych przez jednostki gospodarki uspołecznionej jak też rzemiosło. Problem ten wymaga

priorytetowego potraktowania gmin, w których stwierdzono najniższe zabezpieczenie w placówki usługowe.

Konieczne jest także zwiększenie zatrudnienia w usługach. Niezbędna jest również stabilność warunków i zaopatrzenia surowcowego i materiałowego dla rzemiosła.

Rozwój usług wymaga też radykalnych przedsięwzięć umożliwiających należyte wyposażenie placówek usługowych w niezbędne narzędzia i środki transportu.

Najważniejszą sprawą jest także aktywne kontrole cen ustalanych za usługi. Chodzi tu o wyeliminowanie przypadków nadmiernej podrobienia się kosztem ludzi pracy, spekulacji, ukrywania dochodów i innych nieprawidłowości, jak też elastycznego stosowania ulg w uzasadnionych przypadkach.

Koniecznym jest też tworzenie przez administrację państwową i gospodarczą takiego klimatu, w którym szybciej i wszechstronniej mogłaby się rozwijać inicjatywa rzemieślnicza.

Potrzebne są także działania zmierzające do dalszego doskonalenia rozwiązań ekonomiczno-finansowych, optymalnych dla rzemiosła na wsi.

Trzeba wracać do sprawdzonych rozwiązań. Są na wsi bardzo ważne i zasłużone instytucje zawierające w samej

nazwie piękną formułę samopomocy chłopskiej. Świadczenie usług przez gminne spółdzielnie i ich wyspecjalizowane jednostki jest sprawą autentycznego wejścia spółdzielców w pełny krwioobieg wsi.

Niemniej ważną sprawą są Spółdzielnie Kółek Rolniczych. Otóż one w reformie potwierdzają się. Jest niemało jeszcze krytyki, ale rolnicy oceniają działalność SKR już lepiej. Podstawową sprawą będzie zwiększenie dostaw lekkich ciągników dla tych jednostek, tak by mogły się one skupić z usługami na polu, a mniej w transporcie poza rolnictwem. By sprostać tym zadaniom istnieje konieczność rozszerzenia zakresu inwestycji nowych i modernizacji starych, a zatem zwiększenie nakładów finansowych, w dzisiejszych warunkach będzie to trudne do wykonania. Natomiast nie kosztuje, nie trzeba dużych wydatków na kulturę i grzeczność w czasie świadczonej usługi. Dobre słowo, a czasem skromny uśmiech więcej znaczą niż 500 czy 1000 zł. zwiększonego wydatku. W dzisiejszych czasach, w czasach frustracji i nerwowych sytuacji na kulturę pracy w usługach winniśmy zwracać większą uwagę. Wszelkie przejawy arogancji i lekceważenia Obywateli władza i Partia winny wyeliminować natychmiast. Jest to nasze szczególne zadanie.

U C H W A Ł A

Komitetu Wojewódzkiego PZPR i Wojewódzkiego Komitetu ZSL w sprawie rozwoju usług dla wsi i rolnictwa w świetle realizacji Uchwał XI Plenum KC PZPR i NK ZSL.

Komitet Wojewódzki PZPR i Wojewódzki Komitet ZSL po zapoznaniu się z przedstawionymi materiałami oraz zgłoszonymi uwagami i wnioskami w czasie dyskusji, stwierdzają niepełne wykorzystanie możliwości działań na rzecz rozwoju usług dla wsi i rolnictwa w województwie białskopodlaskim.

Jednocześnie Komitet Wojewódzki PZPR i Wojewódzki Komitet ZSL stwierdzają, że rozwój usług na wsi winien stanowić jedno z kluczowych zadań w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa i wpływać na poprawę warunków życia ludności wiejskiej.

Komitet Wojewódzki PZPR i Wojewódzki Komitet ZSL postanawiają :

1. Przyjąć do realizacji zadania zawarte w referacie Egzekutywy KW PZPR i Prezydium WK ZSL oraz materiały pomocniczym przesłanym członkom i zastępcom członków obu instancji z uwzględnieniem wniosków wynikających z dyskusji. W tym celu zobowiązuje się Egzekutywę KW PZPR i Prezydium WK ZSL do rozpatrzenia tych wniosków i bieżącego śledzenia ich realizacji.

2. Plenum zobowiązuje gminne instancje PZPR i ZSL oraz POP i koła ZSL do upowszechniania treści dokumentów, przyjętych na dzisiejszym Plenum.

3. Zaleca się instancjom stopnia podstawowego, odbycie wspólnych plenarnych posiedzeń, bądź wspólnych Egzektyw i Prezydiów poświęconych ocenie działań na rzecz rozwoju usług w każdej gminie.

4. Plenum zobowiązuje POP i koła ZSL do tworzenia sprzyjającego klimatu wokół usług dla wsi i rolnictwa, podejmowanie inicjatyw na rzecz rozwoju oraz prowadzenie systematycznej kontroli w tym zakresie.

5. Plenum zaleca jednostkom państwowym i spółdzielczym szczebla wojewódzkiego każdego w jego zakresie działania, podjęcie prac zmierzających do :

a/ systematycznego rozwoju zakładów usługowych, prowadzonych przez jednostki gospodarki społecznej, jak też rzemiosła na wsi,

b/ zaopatrzenia placówek usługowych w surowce i materiały oraz zaopatrzenia ich w niezbędne narzędzia i środki transportu,

c/ stworzenia możliwości kształcenia w zawodach świadczących usługi oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób zatrudnionych w zakładach usługowych,
d/ tworzenia warunków zmierzających do doskonalenia rozwiązań ekonomiczno-finansowych, optymalnych dla rzemiosła na wsi,
e/ mobilizacji jednostek świadczących usługi dla wsi i rolnictwa w zakresie poprawy terminowości i jakości świadczonych usług.

6. Jednostki te, w możliwie krótkim czasie winny zorganizować i wdrożyć do codziennej praktyki, proste i tanie formy świadczenia niezbędnych dla rolnictwa usług, wzorując się na jednostkach mających w tym zakresie dobre wyniki.

7. Plenum zaleca wojewodzie białskopodlaskiemu zapewnienie pomocy w realizacji zadań jed-

nostek wymienionych w pkt.5 oraz podejmowanie niezbędnych działań koordynacyjnych w tym zakresie.

8. Plenum zobowiązuje Egzenatywę Komitetu Wojewódzkiego PZPR i Prezydium Wojewódzkiego Komitetu ZSL oraz komisje rolne obu instancji do systematycznej oceny i kontroli realizacji niniejszej Uchwały.

Komitet Wojewódzki PZPR i Wojewódzki Komitet ZSL zwracają się do członków PZPR i ZSL, samorządu wiejskiego oraz mieszkańców wsi, z apelem o wzmożenie wysiłków zapewniających pełną realizację ustaleń przyjętych na dzisiejszym Wspólnym Plenum.

Komitet Wojewódzki PZPR
Wojewódzki Komitet ZSL

Biała Podlaska, dn. 18.05.1984r.

Numer oddano do powielania dnia 28.05.1984 r.